

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasovu, piati' mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese:
Jof'a si Dumine'a.

Pretiul abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu
28 franci.

Anulu XLII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
una serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru făcere publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscrise nu se
retransmisi.

Nr. 60.

Duminica, 29 Iuliu | 10 Augustu

1879.

Brasovu, 28 Iuliu / 9 Augustu.

Boemii voru intră in Reichsrath. Scirea a cest'a este astazi pentru noi, cei din monarhia austro-ungara, cea mai importanta. Cehii Boemiei sunt unu poporu slavu vigurosu, forte inaintat in cultura, de aceea este naturalu si justu, că se aiba si ei unu rolu insemnatu in concertulu poporeloru acestui mare si poliglotu imperiu. Pasirea loru pe aren'a parlamentara n'ar' trebuí d'r' se surprinda pe nimenea. Cu totce aceste scirea aceea a produsu sensatiune in totce cercurile politice din monarhia, pentru că faptulu intrarei Cehiloru in Reichsrath este, dupa starea lucrurilor, unu semnalu pentru inceperea unei nove ere, unui nou sitemu de guvernare.

Acest'a o simtu mai multa aceia cari vedu ncea mai mica schimbare unu pericolu pentru interesele domniei si a preponderantieloru in statu, — dualistii maghiari si nemti. Cu deosebire Maghiarii, cari au profitat mai multu dela sistemulu dualisticu creatu la 1867, potu se si pérda mai multu priu modificarea séu delaturarea lui si din caus'a acest'a sunt si atatu de nelinistiti asupra celoru ce se petrecu in Austri'a.

Situatiunea interioara a Austro-Ungariei este atatu de incurcata, incatu anevoie se pote prevede cu órecare siguritate efectulu ce 'lu voru avé resultatele dobendite la alegerile din Austri'a. Totce cete se scriu cu privire la acest'a au deocamdata numai valórea unoru combinatiuni. Nu se pote negá inse, că si aceste combinatiuni, fia catu de cetezate, contineu cevasi adeveru, caci se reflecta in ele mai multu séu mai puçinu temeri si sperantie reale.

O asemenea combinatiune a facutu de curéndu diuarulu partidei estremei stange „Egyetértés“ si a produsu cu ea nu puçina sensatiune in cercurile politice austro-ungare. Acestu diuaru a publicat adeca sub titlulu „Tisza si Majláth“ unu articulu in care aduce din isvoru siguru unelé „descoperiri“ cari déca ar' fi numai pe sfertu adeverate ar' justificá pe deplinu mirarea ce au produs'o in tota monarhia. „Egyetértés“ (Concordia) vede adeca, că victori'a ministeriului Stremayr-Taaffe la alegerile din Austri'a asupra partidei neintiloru decembriști nu va poté remané fara urmari pentru Ungari'a. Eata ce ne istorisesce numit'a fóie cu privire la acest'a:

„Faptu este — dice — că, in urm'a victoriei la alegerile din Austri'a, partid'a curtii imperiale crede, că a sositu timpulu, că se se redestepte politic'a vechia conservativa iu Ungari'a. Problem'a acestei politice, care tientesce a pregati calea reacțiunii si centralizatiunei, ar' fi, a margini' acele drepturi, de cari se bucura natuinea maghiara in urm'a traditiuniloru legislatiunei din 1848 lata intacta si de cáttra pactulu dela 1867; mai departe ar' avé de scopu a nimici remasietiele aceloru institutiuni, cari ar' servi numai de radieru unei opositiuni eventuale. Cu unu cuventu cercurile de ceditórie voru sustiené numai unu asemenea guvernu in Ungari'a, care va merge manu in mana cu currentulu feudal-clericalu din Austri'a. Schimbarea situatiunei se credea, că va aduce cu sine neaparatu cáttere ministriloru Tisza si Andrassy, d'r' partid'a aceea, care se numiea odinióra Camarilla, a vediutu, că schimbarea repentina a sistemului ar' causá Ungariei greutati insemnate déca Andrassy si Tisza ar' fi condamnati a stá in opositiune. Si prim'a urmare a acestei judecati a fostu, că cu comitele Andrassy au inceputu earasi se se ocupe mai multu. Andrassy a fostu castigatu si Tisza a consemtit.“

Camarilla a facutu dependenta spriginirea lui Andrassy si Tisza dela doue conditiuni; aceste sunt: restrinerea libertatii de presa si definitiv'a cassare a comitatelor prin introducerea sistemului

de denumire . . . Tisza s'a intielesu cu curtea in privinti'a esecutarii ambelor conditiuni si spre a si asigurá succesulu facia de parlamentu a intratru in tractari formale cu d. de Mailáth conducetoriulu vechiloru conservativi, care consultatu fiindu si despre restrictiunile libertatii de presa s'a pronuntiatu numai pentru cassarea juriului, pre candu „d. Tisza voiesce se introduca censur'a . . .“

Descoperirile aceste ale lui „Egyetértés“ au provocatu, se intielege, desmintirea tuturoru oficisiloru, cu totce aceste organulu kossuthianu sus tiene, că sunt basate pe adeveru. Fia cumu va fi, ajunge deocamdata, că in preser'a intrarei Cehiloru in Reichsrath se respondescu asemeni sciri sensatiionale si că lumea ungara e aplacata a le crede.

Fructele dualismului sunt còpte — pentru reacțiune.

Cronic'a evenimentelor politice.

Diuarele opositiunale maghiare sunt neobosite in combaterea guvernului. Acuma este diuarulu Kossuthianu „Egyetértés“ care conduce chorulu celoru nemultiamiti. Cea mai delicata còrdă este si remane aceea a — deficitelor. Pe acest'a còrdă variéza acuna opositiunalii tem'a despre ruinarea tierii prin negligent'a guvernului. Si in adeveru deficitulu cresce in proportiune cu urcarea dariloru si cu esecutiunea nemilósa a restantelor. Churatulu din urma ne arata unu crescamentu alu impositelor directe si indirekte (tabacu, sare) d'r' situatiunea financiara nu s'a imbunatatit prin acest'a, caci pre candu de-o parte se constata, că urcarea dariloru si esecutiunea loru pré rigorósa contribuie in modu inspaimantatoru la seracirea poporatiunei, se dovedesce de alta parte, că deficitulu anului currentu va fi cu 6—7 milioane mai mare că acel'a alu anului trecutu. In fapta deficitulu semestrului primu este de 27 milioane va se dica cu trei milioane mai mare, că in anulu trecutu. „Ce ne ajuta déca, pre candu cu insusi pagub'a poporatiunei adunamu cátteva milioane, facem noue datorii si lasamu se créscă deficitulu in infinitu? — esclama „Pesti Naplo“ mahnitu.

Foile germane din Vien'a si dupa ele acuma si diuarele romane publica tecstulu unei nove note circulare ce a adresat'o ministrulu de externe d. B. Boerescu representantiloru Romaniei pe langa poterile semnatare ale tractatului dela Berlinu cu ocasiunea schimbarei ministerului. Acest'a circulara pe care o vomu publicá-o si noi in intregulu ei, este o parafrasa a programei ministeriale si tractéza cestiunea Evreiloru din punctu de vedere alu dreptului publicu atatu, cătu si din acel'a alu dreptului interioru privatu, care atinge interesele nationale si economice ale Romanilor si in poterea caruia ori-ce naturalisare nu pote fi decatu individuala si nicidecum colectiva.

Trebuie se avemu in vedere — dice d. Boerescu — principiulu cuprinsu in art. 44 alu tractatului dela Berlinu, atatu cu efectele sale asupra viitorilui, cătu si cu poterea s'a retroactiva asupra trecutului. Esecutarea acestui principiu cu privire la poterea s'a retroactiva nu se pote efectua decatu in marginile possibilei, caci, cum se admitemu, că Romani'a si mai alesu Moldova, in care au napadit mai bine, că 300,000 jidovi, se fia inundata de mai bine de 150,000 cetatieni noui, necivilisati fanatici, cari au alta limba, alte moravuri, alte simtieminte, si cari au fostu primiti de romanii indigeni necontentu că straini? — „Guvernulu, adauge d. Boerescu, nu pote niciodata se ieasuprasa o asemenea respundere si nici nu credem, că unu altu guvern ar' poté se-o faca acest'a.“

D. Boerescu nu s'a multiamitu numai cu deslusirile date in not'a memorata, ci s'a dusu in

persóna pe la cabinetele mariloru poteri, spre a le espune inca odata greutatile, cu cari are se se lupte guvernul romanu in cestiunea israelita, si ale asigurá din nou, că poporatiunea romana ar' fi impinsa la desperare, la rescóla, déca guvernul ar' voi se dé cestiunei o solutiune contraria intereselor economice ale tierii. „Monitoriulu“ publica decretulu, prin care d. Cretulescu se insarcinéza cu interimulu ministeriului afacerilor straine in absenti'a d-lui Boerescu. Ministrul de externe i s'a acordatu totodata „pentru missiuni in straine“ unu creditu de 15,000 franci.

Fiecare Romanu trebuie se doréscă că missiunea dlui Boerescu pe langa marile poteri apusane se aiba unu resultatu cătu mai favorabilu pentru caus'a Romaniei. Se dice că d. Boerescu a intreprinsu calatori'a s'a cu cele mai bune sperantie de reesire. Ministrul de externe romanu va avea cea mai grea positiune in Berlinu, si déca i-ar' succede a castigá pe d. de Bismarck, ar' poté se se intórcă victoriosu la postulu seu. Se dice că cancelariulu germanu nu pune atata pondu pe cestiunea Evreiloru, cătu pune pe cestiunea rescumperarei drumurilor de feru romane. Ministrul de finance Sturdza a fostu in persóna la Berlinu spre a tractá in privinti'a acest'a cu guvernulu germanu, d'r' se anuntia, că purparleurile intre principele de Bismarck si d. Sturdza pentru rescumperarea cailoru ferate romane n'au avutu nici unu resultatu, deórece principele Bismarck cere 100 de milioane ear' d. Sturdza ia potutu oferi numai 60 de milioane.

Déca intr'aceea uu s'a facutu vreo invoiéla, d. Boerescu poté se afle pe marele cancelaru indispusu. Probabilu inse, că d. Boerescu nu se teme nici de-o asemenea indispositiune a poternicului cancelariu avendu de scopu, dupa a nostra parere, nu atatu de a dobendí unu favoru dela marile poteri, cătu de ale demonstrá, că Romani'a se afla intr'o situatiune, care nu-i érta se mérga mai de parte decatu i prescriu interesele sale economice si nationale, că numai intre marginile acestoru interese se pote resolvá cestiunea israelita si altfelii nu. In privinti'a acesta nu voru schimbá nimicu amenintarile ce vinu dela Berlinu si acuma prin Berlinu si dela Vien'a. Oficiosii dela „Fremdenblatt“ din Vien'a mergu chiaru pénă a amenintá cu retragerea recunoscerei din partea Austro-Ungariei, déca guvernulu romanu nu va esecutá fidelu tractatului dela Berlinu, dicendu, că acesta recunoscere s'a facutu cu presupunere, că Romani'a nu se va opune decisiuniloru Congresului. D'r' tocmai acest'a e scopulu missiunei d-lui Boerescu, că se dovedeá, că Romanii nu se opunu, ci voiescu se esecute cătu mai fidelu acelu tractat, inse numai „in limitele possibilului“ deórece „ad impossibilia nemo obligatur“.

Adunarea generala

a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Sighisior'a, 4 Augustu.

(Corresp. part. a „Gaz. Trans.“)

In 4 Augustu dupa deschiderea siedintiei a dou'a si dupa verificarea processului-verbalu alu siedintiei prime, d. vice-pres. Bolog'a, respondiendo la interbelatiunile d-lui A. Trombitasiu, asigura, că comitetul a mediulocit si va mediulocit si pe viitoru edarea de certificate pentru calatori'a membrilor la adunarea generala cu pretiulu redusu si că a solicitatu si va solicita despartiamintele, că se lucre cu energia pentru ajungerea scopuriloru Asociatiunei. D. Trombitasiu dice, că la interbelarea din urma ia datu ansa raportulu comitetului, unde se constata, că in fapta numai unu numeru micu de despartieminte functiunéza fara a se spune totodata ce mesuri s'a luatu spre a face, că si celealte despartiaminte se 'si impliuésca chiamarea.

La interpelarea privitor la sectiunile Asociatiunei respunse d. secret. I-iu G. Baritiu. Sectiunile, dispuse, nu s-au intruuit si inca multu timpu nu se voru poté intrunì din cauza, că lipsesc mediul-cele, prin cari se se pôta acoperi spesele de calatoria si diurnele membrilor, cari voru fi mai mari decât s'a prevedutu in regulamentu, deorece esperiinti'a dovedesce, că in 5 dile o sectiune nu 'si pote termina lucrările. Si apoi ce se lucreze, caci pêna acumu au intratu la sectiuni abia unulu seu döue opuri. Trebuie se se adune d'r' mai antaiu si materialu, că sectiunile se aiba ce se lucreze. Dealtmintrea d-s'a este de parere, că noi Romanii de dincóce nu potemu face singuri literatura, ci suntemu avisati a ne radimá pe desvoltarea literaria de dincolo de munti.

Se comunica, că au mai sositu la adres'a presidiului Asociatiunei trei telegrame. Una din Siomcut'a-mare cu dat'a 4 Aug., care suna: „Salutamu adunarea generala cu tota caldur'a. Ne rogamu, că adunarea gener. venitóre se se tienu in Siomcut'a-mare. Iosif Popu, advocat, Andrei Medanu, Aleandru Popu, ablegatu, Nicola Nilvanu, advocat, Dr. Ioanu Colcieriu, Vasiliu Dragosiu, advocat, Florianu Nilvanu, Eugeniu Mog'a, Dr. Iosif Popu, Victoru Marcu, Ioanu Cotoiu, Elia Popu, Gavrilu Buda, Atanasie Cotoiu, If. Gr. Teleky Sándor.“ — A dou'a teleograma sositu din Zelau cu dat'a 4 Aug. suna: Salutamu adunarea generala cu bucuria si-i dorim succesi stralucit! Romanii din Zelau si giuru.“ — A trei'a teleograma din Simleulu Silvaniei cu dat'a 4 August suna: Despartimentul 11 tramite salutare fratiésca Adunarei, dorindu că lucrările se-i fia binecuventate de Dumnedieul parintilor nostri si in-coronate de succesi favoritoru pentru inflorirea limbei si natiunei romane: Vicariulu: Barboloviciu.“

Dupa acésta presidiulu rogandu pe d. Baritiu a cetei disertatiunile sale anuntiate in siedinti'a de eri, acest'a dà citire primei disertatiuni intitulata: „Relatiune asupra publicatiunei franceze: „La Race latine le Chant des Latins par le Baron de Meyronnet Saint Marc 1879.“ Adunarea asculta cu mare interesu acésta relatinne. In scrierea d-lui br. de Meyronnet figuréza unu românu vechiu si unulu modernu, asemenea unu italiano vechiu si altulu modernu, unu francesu, spaniolu, catalanu, valahu, moldovénu si provensalu si fiacare vorbesce in limbagiulu seu.“ Intre acesti'a Românu dice:

„Legiunile traiane aducându-me aice
„Am scintu cu-a mea valore se facu Daci'a ferice,
„Barbarii in multe rînduri peste mine au venit,
„Dér' prin lupte de multi seculi, am tienutu ce-am cucerit,
„Cu Bulgari'a odata mi-am datu man'a de fratia
„Si doi seculi langa Hemu am tienutu imperatia.
„Intre Thyrra, Tissa, Istru, sunt hotarele 'mi firesci
„Caci in ele se aude versulu limbei romanesci.
„Slavii ce me incungiora dreptulu meu potu se'l conteste
„Inse am sorori latine si sperant'a 'n ele-'mi este!“

La ordinea dilei raportulu comisiunilor alese in siedinti'a de eri. Mai antaiu reportéza comisiunea pentru propunerii.

Asupr'a propunerii dlui An. Trombitasiu, că se se schimbe sistem'a activitatii de pêna acuma a Asociatiunei pentru inaintarea culturei poporului romanu, reportéza alu doilea referentu alu comisiunei pentru propunerii d. Nic. Strevoiu cumu urmeza: Si elu este de parere cu propunetoriulu, că resultatele de pêna acuma nu corespundu jertfe-loru prestate de membrii Asociatiunei in timpu si bani si afia cau'a acestei aparintie in activitatea unilaterala a Asociatiunei, care s'a marginitu mai numai la impartirea de stipendii. Acésta proce-dere o cualifica de nesuficienta, fiindu că nu este nemediulocitu indreptata asupra massei poporului ci numai asupra unor individi. Façia cu acésta recomenda că activitatea Asociatiunei in viitoru se fia nemediulocitu indreptata asupra massei po-porului. Din aceste motive comisiunea propune că adunarea generala se decida in principiu:

„Asociatiunea transilvana pentru cultur'a si literatur'a poporului romanu pe viitoru, va impar-ti stipendii numai la acei individi, cari se punu in serviciul directu alu culturei poporului ear' cele-lalte mediulocice de cari dispune le va folosi ne-mediulocitu pentru cultivarea massei poporului. Sti-pendiile deja oferite se voru solvi inse mai departe pêna ce voru deveui vacante. Decidendum-se a-césta in principiu se se insarcineze comitetulu cen-tralul că in sensulu acestei decisiuni la procsim'a adunare generala se 'si faca propunerile, ear' punc-

tele 2—7 din propunerea dlui An. Trombitasiu*) voru servi comitetului de indigetare. La aceste puncte comisiunea mai adauge urmatorele a) In-semnatatea femeiei pentru crescere, formarea de caractere si chiaru pentru deșteptarea semtiului na-tionalu, recomenda înfintarea unui institutu de cres-cere pentru fetitie romane. b) Se recomanda si impartirea de premii pentru acei preoti si invetia-toi vrednici cari conduce poporul din comunele loru pe calea moralitatii si a economiei si 'lu a-para de urmarile triste ale beuturilor spirituose. — Acésta propunere dupa o scurta desbatere se redica la conclusu.

Urméza apoi raportulu primului referentu alu comisiunei pentru propunerii d. An. Trombitasiu asupra celorlalte propunerii, intre cari este remarcabila aceea, de a se arondă despartiemintele Asociatiunei dupa nou'a împărtire politica. Despartimentul din Blasius a intrevenit cu deosebire pentru arondare si presiedintele seu, venerab. Canonicu Papfalvi, a espusu motivele aratandu inconvenientul, dupa care s. e. cîteva comune de langa Blasius, cumu e Vez'a s. a. nu se tienu de despartimentul Blasius. Dupa o discussiune mai lunga protosincelulu Dr. Il. Puscariu propune si adunarea recomenda comitetului centralu, de a dela-tură dupa potintia acestei inconveniente facându si o consegnare a comunelor cîte se tienu de fiacare despartimentu. Propunerea unei nove arondari inse se respinge.

Adunarea decide mai departe că concursele de stipendii pe viitoru se se publice si stipendiele se se confere inainte de a se incepe anulu scolasticu. — Dlui I. Riureanu i se exprima multiamita pro-tocolara pentru cartile donate spre distribuire la in-stitutele de invetiamentu romane din Transilvania. — Se decide tiparirea unui registru alfabeticu a bibliotecei Asociatiunei. — Demissiunea dlui G. Baritiu din postulu de secretariu I alu Asociatiunei nu se primește si adunarea ilu róga a conduce si mai departe acestu oficiu. — Ofertulu imprime-riei „Georgiu Lazaru“ din Gherla de a tipari analele si totale actele Asociatiunei multu mai estinu decât ori-care alta imprimeria din tiéra se recomenda comitetului centralu spre luare in consideratiune la executarea a ori-ce imprimate ale Asso-ciatunei.

Comisiunea pentru revederea cassei reportéza, că a aflatu in buna ordine ratiociniulu in urm'a acésta adunarea generala votéza d-lui cassariu Stezariu absoloritoru. Bilantiulu ne arata, că sta-reia cassei Asociatiunei a fostu la finea anului 1877/8 de 70,725 fl. 36 $\frac{1}{2}$ cr.; in decursulu anului 1878/9 au intratu 8407 fl. 92 $\frac{1}{2}$ cr. ceea ce la olalta cu restulu din anulu trecutu face 79,133 fl. 29 cr., din care suma inse subtragénduse spesele de 5107 fl. 69 cr. v. a. remanu in cassa la Adunarea generala a XVIII de estimpu 73,932 fl. 60 cr. v. a. Combinandu restulu din anulu trecutu cu celu din anulu currentu se arata unu crescamentu de 3,207 fl. 23 $\frac{1}{2}$ cr. — Fonda-lu Academiei de drepturi cu finea anului 1877/8 a fostu de 15,496 fl. 42 $\frac{1}{2}$ cr., peste anu s'a sporit u cu 1059 fl. 46 $\frac{1}{2}$ cr. si asia astadi repre-senta sum'a de 17,588 fl. 42 cr.

Comisiunea budgetara prin raportorulu seu Dr. Vui'a recomanda spre primire si adunarea generala incuvintieza budgetulu pentru anulu 1879/80, care se stabilesce cumu urmeza: Remuneratiunea secre-tariului primariu pe trecutu 133 fl. 33 cr. remu-neratiunea curenta a secretariului alu 2-lea 300 fl. a cassariulai 200 fl.; a bibliotecariului 60 fl.; spese de cancelaria 100 fl.; pentru unu cancelistu 150 fl.; chiri'a localului cancelariei 100 fl.; pen-tru sporirea bibliotecei 100 fl.; spese estraordinare 200 fl.; pentru sectiunile scientifice 600 fl.; Ajutóre pentru scole poporale serace 400 fl.; Servitoriului cancelariei Asociatiunei 180 fl.; Ajutóre pentru sodali si invetiacei de meseria 400 fl.; Döue stipendii pentru elevi dela scole reale à

*) Aceste puncte suna asia: p. 2. Adunarea generala decide a se scrie premii pentru studii culturali. 3. Adun. gener. decide a se scrie premii pentru opuri in cari se voru pertracta in stilu popularu cestiumi culturali intelectuali si industriali. 4. Adun. gener. decide că atari opuri, seu si altele ce se voru as-terne comitetului Asociatiunei — fiindu acestea censurate si prime-te din partea sectiunilor scientifice ale Asociatiunei — se se tiparésc si edé cu spesele Asociatiunei si se se distribue cu preti cătu se pote de moderat. 5. Adun. gener. decide a se face pasii necesari la inaltulu regimul si la pré venerab. ordinariate metropolitani că: spre reslatirea culturalei industriale se se infin-tieze in diferite tienuturi ale patriei scoli industriale. 6. Adun. gener. decide de a se starui ca la cele mai de frunte scole popu-lari confessionali se se aplică docenti si docente pentru diferite ramuri ale industriei de mana si de casa. 7. Adun. gen. decide de a se ingagiá docenti pelegrinanti pentru economia de campu, cari voru instrui in diferite tienuturi ale patriei in economia na-tionale, in pomarite si vierut. — Vomu mai reveni in Nr. venitioru la propunerea dlui Trombitasiu.

70 fl. = 140 fl.; döue stipendii pentru elevi dela scol'a comerciala a 70 fl. = 140 fl. Unu stipendiu pentr'unu gimnasistu 70 fl.; unulu pentr'unu stu-dinte de filosofia 400 fl.; unu stip. pentr'unu stud. de agronomia 60; 1 stip. pentr'unu studinte din comitatulu Dobocei 60 fl.; 1 stip. pentr'unu gim-nasistu din fond. Gallianu 60 fl.; 1 stip. pentru unu gimnasistu din fond. Nicol. Marinoviciu 60 fl.; 1 stip. pentr'unu gimnasistu din fond. Motiu Bo-siot'a Dimbulu 20 fl.; patru stipendii pentru stu-dinti de pedagogia à 60 fl. = 240 fl. Unu ajuto-riu pentr'unu meseriasiu din fond. Tofalénu 20 fl. —

Comisiunea pentru inscrierea membrilor noui si incassarea tacseloru raportéza că au incassat u dela 5 membri vechi à 5 fl. = 25 fl. si dela 1 membru vechiu 10 fl. mai departe dela 2 membri noui cîte 5 fl. + 1 fl. (pentru diploma) = 12 fl. Dela d. Barbu advocat in Reghinu că nou mem-bru fundatoru s'a primitu 1 obligatiune de statu de 200 fl. si dela d. protos. Nicanor Fratesiu, că membru pe vieatia 1 obligatiune de statu de 100 fl. ér' dela unu binevoitoru alu Asociatiunei 1 fl. Se ieia la cunoștinția cu „Se traiésca.“

D-lu Franciscu Hossu Longinu, advocat in Dev'a donéza Asociatiunei o colectiuue de 16 bucati monete vechi de mare valore. Adunarea pri-mesce darulu cu multiamire si cu „Se traiésca“. —

La propunerea d-lui capit. Stajariu se alegu de membri onorari ai Asociatiunei laureatulu poetu alu gîntei latine Vasile Alesandri si eruditulu filo-romanu Dr. Jarnik. Acestu din urma fiindu de fața se urca la tribuna si esprime in limb'a ro-mana cea mai caldurusă a s'a multiamita si recu-noscintia, căci adunarea generala vediendu iubirea ce-o are pentru limb'a si stim'a ce-o nutresce pentru natiunea romana, din consideratiunea subli-mitatii celei d'antaiu si a nobletiei celei de a dou'a i-a facutu acésta distinctiune onorifica; asigura totodata Asociatiunea, că va nisui a justifică a-césta incredere si onore, de care 'lu impartasiesce.

Vine la ordinea dilei determinarea locului unde se se tienu pe anulu venitoriu adunarea generala a Asociatiunei. Adunarea a fostu invitata de a rendulu la Turd'a, Brasovu, Siomcut'a-mare si Deesiu. Comisiunea pentru propuneri se declara pentru Brasovu, din motivulu că este timpulu ca se se tienu earasi odata o adunare imposanta, care se se reinvia intercessulu pentru Asociatiune, care in anii din urma a slabit u multu. Majoritatea membrilor de fața se pronuntia inse pentru Turd'a, aducându că motivu principalu, că aci n'a fostu inca niciodata intrunita adunarea gener. a Asociatiunei. Se hotaresce dér' că adunarea in anulu 1880 se se tienu la 7 si 8 Augustu in Turd'a. — Pentru verificarea processului verbalu alu Sied. II se alegu dnii Dem. Moldovanu, Pert'a si Siandru. V-pres. Bolog'a multiamesce pentru bun'a primire ce li s'a facutu membrilor Asociatiunei din partea Sighi-sorenilor si in deosebi isi exprima recunoscintia fața de comitetulu arangiatoru si de presiedintele acelui d. Aug. Horsia si dechira adun. gen. a XVIII de inchisa. In fine d. Zach. Boiu jun. repeta espressiunea profundei recunoscintie a Roma-nilor din Sighisoara si giuru pentru bucuria si onoreea ce le-a facut'o Asociatiunea tienenda-si adunarea la densii. Membrii adunarei isi dau apoi man'a de despartire in sperantia, ca adunarea gen-vitóre ii va intruni in numeru mai mare.

Academi'a romana.

Insciintiare.

Dupa decisiunile luate de Academi'a romana, in sessiunea s'a din Maiu—Iulie 1879, concursurile propuse de Academi'a suntu cele urmatore:

1. Premiulu Statului Heliade Radulescu, de 5,000 lei, se va decerne in cursulu sesiunei generale din Martie—Aprilie 1880, cartii literare in limb'a romanescă, care se va judeca mai meritoria printre cele tiparite de la 1 Ianuarie 1878 pînă la 31 Decembrie 1879.

2. Premiulu Statului Lazaru, de 5,000 lei, se va decerne in cursulu sesiunei generale din Martie—Aprilie 1880, cartii scientifice in limb'a romanescă, care se va judeca mai meritoria printre cele tiparite de la 1 Ianuarie 1878 pînă la 31 Decembrie 1879.

NB. La acestu concursu se potu presinta si inventu-nile scientifice, facute de Romani.

3. Premiulu Nasturelu-Herescu, din seria B, in suma de 4,000 lei, se va decerne in cursulu sesiunei generale din Martie—Aprilie 1880, unei carti scrisce in limb'a romana, cu contineutu de ori-ce materia, care

va fi judecata că merită printre cele tiparite de la 16 August 1878 pînă la 31 Decembrie 1879.

N.B. Concurenții la cele trei premii susmentionate vor bine-voi a trame la cancelari'a Academiei romane, în București, palatul Universității, operele lor, care vor fi în condițiile de timp mai sus-menționate, în cîte 12 exemplare.

4. Marele premiu Nasturelu, de 12,000 lei, se va decernă în cursul sesiunii din primăvara anului 1881, cartii scrise în limbă română, cu conținut de origine natură, care se va judeca mai merită printre cele tiparite de la 16 August 1876 pînă la 31 Decembrie 1880.

5. Premiul Asociației Craiovene pentru desvoltarea invatimentului public, în suma de lei 1,500, se va decernă în sesiunea generală din primăvara anului 1883, celei mai bune carti didactice în limbă română, din cîte se voru și tiparită cu începere de la 1 Iulie 1879 pînă la 31 Decembrie 1882. Aceasta date este și termenul extrem al depunerii la cancelaria Academiei, în 12 exemplare, a cartilor propuse pentru concursu.

6. Probele de traducere în limbă română; după Pliniu junior, *Epistolarum lib. VIII*, 1—21, se vor depune la cancelari'a Academiei pînă la 1 Septembrie 1879, spre a fi judecate în sesiunea generală din primăvara anului viitoru.

7. Probele de traducere în limbă română, după Plutarh, *Vita Pelopidae*, cap. 1—22 inclusiv, se vor depune la cancelari'a Academiei pînă la 1 Septembrie 1879, spre a fi judecate în sesiunea generală din primăvara anului viitoru.

8. Probele de traducere în limbă română după Herodot, *Historiarum lib. IV*, 51—100, se vor depune la cancelari'a Academiei pînă la 1 Septembrie 1879, spre a fi judecate în sesiunea generală din primăvara anului viitoru.

N.B. Concurenții care voru să premieze la concursurile de sub numerile 6, 7, 8 voru să insarcină să facă traducerea autorului respectiv întregu, pe preț de 129 lei pentru 20 pagini, din ediția stereotipa a lui Tauchnitz.

9. Premiul Nasturelu, serie A, de 5000 lei, se va acorda în sesiunea generală din primăvara anului 1880 celei mai bune disertații în limbă română asupra urmatorului subiectu:

„Studiu asupră producerilor literari în limbă română, din epoca lui Mateiu Basarabu (1633—1654), în care se va avea în vedere atât documentele oficiale și particulare, redactate în limbă română în aceea epoca, cât și cartile trăsute și tiparite remanesc pe atunci, precum și originea elementelor literare relative la miscarea culturii române în acel perioadă; se va studia cu o speciale atenție viața și activitatea literara a eruditului mare legofetă alor tierei din acel timp, Udrîste (Orest seu Uriil) Nasturelu din Ferești, cumnatul lui Mateiu-Voda și străbunul fericitului nostru donatoru.”

Intinderea lucrării va fi dela 10—12 cîte de tipari în 4° micu și 8° ordinari, cu litere cicerone. Termenul presentării manuscriselor la concursu va fi 1 Septembrie 1879.

10. Premiul Nasturelu, serie A, de lei 5000, se va decernă în sesiunea generală din primăvara anului 1881, celei mai bune disertații în limbă română asupra urmatorului subiectu:

„Sufixul licuidu (l, r) și sufixul guturalu (k, g) în limbă română.”

„Programă”:

„Disertația completa va cuprinde:

1. O scurta introducere asupră sufixelor licuide și guturale în limbele arăio-europene în genere.

2. Un studiu specialu asupră loru în limbă română, după cele trei dialekți: dacă română, maghiaro-română și iștriană, arendându între altele:

a) Diferențierea sufixelui licuidu l și r precum și sufixelui guturalu k și g;

b) Trecerea loru ulterioară în sufuxuri palatali, nasali și altele;

c) Rolul tuturor acestora în nume și în verbi;

d) Proveniența loru la România din latinescă, din anteromani și din alte limbi.”

Intinderea operatului va fi minimum de 20 cîte de tipari, formată 8 ordinari, cu litere cicerone. Termenul presentării manuscriselor la concursu va fi 1 Septembrie 1880.

11. Premiul Nasturelu, serie A, de lei 5000, se va decernă în sesiunea generală din primăvara anului 1882 celei mai bune disertații în limbă română, asupră urmatorului subiectu:

„Descriptiunea completa, sub raportul fizic și economic, al unui județ alături României, (după alegerea fiecarui concurent în parte). (1) Cu programă acăsta:

1. Geografi'a cu ramificațiile ei (orografi'a, hidrografi'a și tipografi'a);

2. Ochire asupra istoriei naturale (teramurile, flora, fauna):

3. Starea economică atâtă agricolă cătă și industrială;

4. Statistică populatiunei (starea civilă, statistică religioasă, juridica medicală, militară, scolastică, naționalitate, etc.);

5. Etnografi'a (adică descrierea usurilor, credințelor poporale, porturilor locale, etc.).

Intinderea operatului va fi că de 25 cîte de tipari, formată în 4° micu, și 8° ordinari litere cicerone. Termenul presentării manuscriselor la concursu va fi 1 Septembrie 1881.

12. Premiul Nasturelu, serie A, de 5,000 lei, se va decernă în sesiunea generală din primăvara anului 1882, celei mai bune disertații în limbă română, asupră urmatorului subiectu:

„Trianul român. Disertație asupră stării sale morale, sociale, economice și politice, în trecut și în prezent, în principatul României.”

Intinderea operatului va fi ca de 20 cîte de tipari, formată 4° micu, și 8° ordinari, litere cicerone. Termenul presentării manuscriselor la concursu va fi 1 Septembrie 1881.

13. Premiul Statului, Heliade Radulescu, de 5,000 lei, se va decernă în sesiunea generală din primăvara anului 1882, celei mai bune disertații în limbă română, asupră urmatorului subiectu:

„Studiu asupră activitatii literare și pedagogice a lui Ión Heliade Radulescu, în raport cu epoca anterioră (finalul secolului XVIII, cu eruditii din Blaj și Vacarescii) și cu cea posterioră (pînă la 1848 dandu totu de-o-data o schită biografică a lui Heliade Radulescu.)“

Intinderea operatului va fi că de 20 cîte de tipari în 4° micu, și 8° ordinari, cu litere cicerone. Termenul presentării manuscriselor la concursu va fi pînă la 1 Septembrie 1881.

14. Premiul Alexandru Ionescu, de 4,000 lei, se va decernă în sesiunea generală din primăvara anului 1883, celei mai bune disertații în limbă română, asupră urmatorului subiectu:

„Istoria Romanilor în Daciă Traiană, de la Aurelian pînă la fundarea principatelor Moldova și Țără Română.“

Intinderea operatului va fi 20 cîte de tipari în 4° micu și 8° ordinari, cu litere cicerone. Termenul presentării manuscriselor va fi pînă la 1 Septembrie 1882.

15. Premiul Fetu, de 4,800 lei, se va decernă în sesiunea generală din primăvara anului 1883, celei mai bune lucrări cu testulu în limbă română asupră urmatorului subiectu:

„Confectionarea chartei geologice a două județie ale României, din care unul de cincioce și altul de dincolo de Milcovu.

Pentru studiul geologic al unui județ, concurențele este datoru:

— „Se facă descripție orografică a județului;

— „Se arată ce teremuri și ce strate se gasesc în acel județ, indicând natura locurilor fiecarui strat și fosilele pe care se bazează pentru determinarea loru;

— „Se face o secțiune longitudinală și alta transversală a județului precum și secțiuni de diferite accidentale crustei globului, ce se potu află în acel județ;

— „Se face chartă geologică a județului;

Se aduca o colecție de rocole caracteristice.”

Termenul presentării manuscriselor și materialului recerut va fi pînă la 1 Septembrie 1882.

N.B. De că s'ar prezenta ver-unu concurent meritoriu numai pentru unu singuru județ, din sumă de 4,800 i se va acorda numai jumătate; era de că doi concurenți voru merita fiecare premiu pentru unul din județele descrise, acea sumă se va împărti între densii.

Siedintele Academiei Romane.

(Urmare.)

Cu privire la tiparirea psaltirei lui Coresi, după o discussiune mai lungă, în care d. Hasdeu accentuează, că d-s'a refuză a face o editiune vulgară și necritică a lui Coresi, d. Laurianu propune, că mai înainte de a se aproba o editiune de lux a Psaltirei lui Coresi, pentru care va trebui neapărat unu mai mare număr de ani, comisiunea de revizuire se prezintă unu studiu scrupulos asupră unei asemenea editiuni, arătându cu cele mai mari amăruntă condițiile, în care are a se efectua și numai asupră unei asemenea lucrări prealabile Academiei va potu luă o decisiune. Deocamdata înse se ne tienem de cele decise de comisiunea de revizuire în anul 1877. Era de că publicația lui Coresi astfelu cumu a propus d. Hasdeu, va fi se se

faca prin contribuții private, acăstă nu privesc într-unnicu pe Academia. Propunerea punându-se la votu ea se incuviintă cu majoritate de 13 voturi. În urma acestoră d. Hasdeu reclama, că demisiunea să se fă citită și publicată alaturarea cu decisiunea Academiei. Adunarea nu poate admite demisiunea astfelui, cumu e formulată.

La ordinea dilei vine discutiunea asupră bugetului. D. secretarul generalu e invitat a cîte si a dă explicațile necesare în numele delegației si alu comisiunei. D-lui arata, că exercitiul din anul 1878—1879 nefiudu inca iacheiatu si multe din alocațiunile bugetului remanendu inca in suspensiune, proiectul de buget de astădată nu a putut fi formulat in totă, după normele stabilite in regulamentul celu nou. S'a facut, dăru un budget transitoru numai pe 8 luni, adică cu începere dela 1 Iuliu curentu pînă la 28 Februarie 1880, pentru că pe viitoru Academiei avându totă compturile sale din trecutu lîmpedite, se potă vota în sesiune generală, care in totdeauna va urmă curând după 1 Martie, un budget regulat lucratu pînă la aceeași data din anul ce urmează. In urmă unor explicări se cetește proiectul de buget de venituri si se votăza in totalu fară modificare in sumă de 103,210 lei bani 36.

Se votăza apoi capitalulu speselor in totalu si se aproba in numeru de 91,795 lei, bani 55. Apoi se pune la votu intregul buget. Budgetul pe 8 luni (1 Iuliu 1879 pînă la 28 Februarie 1880) se votăza cu unanimitatea membrilor presenti, cu unu excedentu in plusu de lei 11,414 bani 81. — Vine la rîndu alegerea casierului-comptabilu in urmă retragerei D-lui Adamescu. Delegația recomanda Academiei pentru acestu postu pe D. Constantin Iugă. Se pune la votu alegerea să prin bile si D. Iugă intrunesc 13 bile albe; in urnă sunt 2 bile negre, era doi membri s'au abținut dela votu. D. Iugă va intra in funcție in data ce se va conformă prescripțiilor din statutu si regulamentu.

In sediul din 4 Iuliu v. M. S. R. Domnului, anunțându inca de séra, cum că nu va potă se vina in acăsta dimineață se prezidează Academiei, s'a decis că se nu se mai dă caracterul de solemnitate acestei siedintie, care va fi consacrată numai la terminarea lucrarilor ce se mai afa inscrise in programă sesiunei.

D. presedinte comunica o epistola a D-lui N. Densianu, prin care D-lui multumesc Academiei, pentru incuviintarea prelungirei missiunii sale de esplorării in archivale Ungariei si Transilvania. D-s'a arata, că acum'a se afa in asemenea lucrare la Oradea-Mare, unde rîga se i se tramita ultimă subvențiune votată de Academie in favoarea D-sale. — Se comunica o adresa a ministerului instructiunii publice, prin care se tramite Academiei dela ministrul de resbelu 22 copii de planuri, după vechi cetăți românescă arendându, că deodata nu se potu comunică desemnările de vechi costume ostasiescă. Se citesc o adresa a comitetului Societăției craiovene pentru desvoltarea invatamantului publicu din cîteva localități în țările române, fondul de 6300 lei noui remasă disponibilu, pentru că Academiei se acordă dintr'insulă unu premiu trienalul celei mai bune carti didactice. Facandu-se propunere a se dă acăsta cestiu în cercetarea unei comisiuni, D. Hasdeu exprima ideea, că ar trebui se instituim printre noi, o comisiune juridica permanentă, care se se ocupe de originea afacere de acestu felu, care ne ar veni. D. Odobescu crede, că deocamdata ar fi mai practic a incredintă propunerea Societăției craiovene unei comisiuni de trei membri căte unul de secțiune, care o va examină de urgență si va raporta inca in decursul acestei siedintie, spre a se potă lamuri si decide cestiu in presentă sesiune. Propune pentru comisiune pe D-nii G. Chitiu, Alex. Papadopolu, Calimach si P. S. Aurelianu. Adunarea incuviintă si comisiunea procede la lucrare. In acestu timp se comunica demisiunea D-lui N. Cretulescu din sarcină de presedinte alu Secțiunii științifice, din cauza, că va lipsi timpu indelungat din țără. Demisiunea nu se primește, că in lipsă D-lui Cretulescu, vice-presedintele 'lu va inlocui.

D. secretarul alu secțiunii științifice presinta alatura reportu relativ la transformarea premiului științific din fondul D-lui Dr. Fetu: „Secțiunea științifică, intrinseca astădi, 5 Iuliu, pentru a deliberă asupră premiului ce este a se propune din fondul Fetu, conformat nouei modificări ce donatorul 'i-a facut, a decis, că totu premiul de studiu geologicu, a două județie si totu aceleasi condițiuni se se propuna si pentru anul 1883, cu singură deosebire, că de că s'ar prezenta unu concurent nîmai pentru unu județiu sumă de 4800 lei, se se potă divide, totu asemenea se va urmă de către Academie“. Propunerea se incuviintă. D. Sion comunicandu căteva exemplare dintr'un opuscul ce i se tramsu de D-nu Baron de Meyronnet Saint-Marc eminentu publicistu francez, spre a se oferă Academiei, sub titlul la race

(1) Se excludă dintră județele tierei, acele care se afa de pe deplin in *Analale Statistice de Marianu si monografie agricole ale d-lui Ion Ionescu*.

latine le chant des Latins, spune, că acăsta lucrare (ca e reprezinta unu scenariu, in care canta gloria giutei latine, tōte paporele romanice, fiecare in dialectul seu), a primitu o mentiune onorabila in concursulu serbarilor latine dela Montpellier in 1878. Acăsta comunicare o face cu o deosebita placere, fiindu-că la acelu concursu primulu premiu l'a capetatu destinsulu poetu alu Romaniei si membru alu Academiei D. V. Alexandri, faptu insamnatu, care a resunat in tōte organele de publicitate si numai Analele academice nu au avutu pēna acumu oca-siune a'lu memorie. D. Alexandri se grăbesce a adauge, că la oper'a, care a obtinutu mentiunea onorabila, a calabro-ru colegulu nostru, poetulu romanu G. Sion. Volumele D-lui de Meyronnet St. Marc, se primesc cu multiamire si se decide că parte din ele se se depuna in bibliotecele publice din diferitele provincii locuite de romani. D. Baritiu, presiedinte alu sectiunei istorice, comunica alaturatulu raportu, prin care relatēza in prescurtare despre lucrările acelei sectiuni in timpulu sessionei prezente: — „Sectiunea istorica a tienutu in cursusul acestei sessioni cinci sedintie, la care au participat 9 membri, anume: P. S. S. episcopulu Melchisedek, G. Baritiu, N. Ionescu, V. Maniu, I. Hd-dosiu, Al. Odobescu, V. Al. Urechia.

„Cestiunile date in discussiunea sessionei au fostu:

„1. Missiunea D-lui N. Densusianu, decisa din sessionea anului 1878, pentru adunarea de documente istorice cu scopu de a indeplini lacunele din istoria sa despre revolutiunea din anul 1784.

„2. Raportulu verbalu facutu de D. Odobescu asupra publicarii manuscriselor cantemiriane, aduse din Russi'a

„3. Adresa d-lui prefect Remus Opran dela Constanta comunicata de cătra onor. Ministrul alu cultelor si instructiunii publice, cu No. 380 din 11 Aprilie a. c. despre monumentele antice, cari se afla pe teritoriul Dobrogei in mare numera, si care D-s'a este de parere a se aduce in Constanta si a se formă dintr'insule unu muzeu localu; mai departe epistol'a D-lui prefect George Ghic'a din Tulcea, si informatiunile D-lui V. Al. Urechia, date in aceeasi cestiune, dupa caletori'a ce facu D-s'a prin Dobrogea.

(Va urmă.)

D i v e r s e .

(Avizul.) Adunarea generala a „Reuniunei Invetiatorilor Romani Selagioni“ din caus'a unoru pedepe nedelaturabile nu va avea locu, precum s'a fostu statorit, in 15 a lunei Augustu, ci se amana pēna la altu terminu, care se va statori prin comitetul centralu si se va aduce la tempulu seu la cunoscentia membrilor reuniunei si onoratului publicu totu in acestu pretiu de diuariu. Simleul-Silvaniei 4 Augustu 1879. — Presidiul „Reuniunei Invetiatorilor Romani Selagieni.“

(Unu vasu pentru plutirea in aeru.) Unu ingineru cu numele Enricu Baydley din statele unite ale Americii nordice a construitu o masina, despre care se dice, că a deslegatul problem'a cea grea de a pluti in aeru. Vasulu se compune acum'a dintr'o luntre ordinara, a careia talpa formēza la amendoue vēsurile luntrei unu oblongu. Partea midilocia este astfelui construita, in catu luntrea pôte stă pe pamentu dreptu in susu. Prin acēst'a constructiune s'a ajunsu acelui scopu, că se pôte intrebuinta atât pe apa, cătu si pe uscatu. Luntrea are in interiorulu seu o masina de abur cu siurubu (sirof) si are la amendoue capetele rōte cu siurube prin care se pôte manā vasulu si inainte si indereptu dupa cumu vrea omulu si dupa cumu cere trebuinta. Dér' totudeodata se pôte intōrce la amendoue capetele rud'a, la care se afla amendoue rōtele, asia, că totu-de-a rōt'a din urma pôte veni că carma invertinduse atunci intr'unu planu orizontalu. Dela midilocul luntrei se ridica unu catargu golu pe dinlaintru, care are la capulu din susu unu balonu cilindricu, care e legat cu noue funii, ce se afla totu intr'o forma departe un'a de alta, care se concentreaza catie de feru la o umbrela intr'o veriga pe giuru de partea superioara a catargului. Acēst'a veriga este bine intiepenita la catargu. Balonulu are si unu ventilu de sigurantia si se pôte intōrce asia, că se pôte pune la orice calatoria in aeru in directiunea in care domnesce ventulu. Print' unu mecanismu ingeniosu stă balonulu in legatura cu o rōta cu unu siurubu, care se misca prin masin'a de abur si are scopulu, de a ajută balonulu, că se ridice luntrea in aeru si se o faca se plutēsca prin aeru. Cu acestu mecanismu, déca se va dovedi intr'adeveru practicu se va ridică prin poterea aburului balonulu seu gondola se va manā prin aeru. Déca acēst'a inventiune, se va arata practicabila atunci s'a rezolvat problem'a, că pēna acum'a tota greutatea se cuprindea, intr'aceea că la plutirea in aeru nu se potea intrebuinta poterea masinei. Spre

a află o modalitate, de a pluti in aeru, că si pe apa si-au batutu omenii capulu din anticitatea cea mai adēnca, că traditiunea vorbesce despre unu mesteru mare cu numele Dedalu care a facutu in Cret'a la regele Minos Labirintulu si că se nu mai faca si la alti regi o astfelui de gradina la inchisul intr'o curte cu ziduri forte inalte, de unde a scapatu cu fiul seu Icaru, facēndusi aripi.

(Chindia' vechiul turnu ob-servatoru din Tērgoviste.) Sesci că, in unele parti ale Romaniei si mai alesu in Oltenia, prin „chindia“ se intielege timpulu care precede, cu o ora seu si mai putinu, scapetatulu sărelui. Cuventul „chindia“ are aceeasi insemnare la Musulmani, de la cari l'amur mostenit u si noi. Se mai scie că Musulmanii obincinuesc a cină spre séra, la „chindia“, si numai dupa anuntiarea hogeii (preotului) din vîrfu' geamieii seu bisericiei lor. Numirea turnului Chindia' din Tērgoviste aru dată din timpulu Fanariotilor. Beii Fanarului adusera cu ei din Stambul obiceiulu de a cină turcescă, la „chindia“ si, in locu de hoge, ei pusera meterhanéu'a, music'a turcescă, se intouzeze diferite cantece in timpulu mesei domnesci. Meterhanéu'a canta in vîrfu' turnului alaturi cu palatulu. Poporulu, audiendu music'a cantandu de „chindia“ si, la „chindia“, print' unu ciudat qui pro quo, a datu numirea timpului mesei domnesci insusi turnului, numindu'lu Chindia' in locu de „turnulu domnescu“ seu „turnulu palatalui“ precum e probabil că se numiea mai inainte. Acēstă explicație o avem de la unu octogenaru, d. Nicolae Chirculescu, care a luat-o din traditiune, pe candu era recenta si prin urmare mai veridica. (Kindia.)

(A cinci-dieceea aniversara a drumurilor de feru.) Dupa cumu cetim in diearele straine, se proiectează a se serbă diu'a de 15 Octobre a anului acestui, că a cinci-diecea aniversara a căilor ferate. In 15 Octobre 1829 locomotiv'a lui Stephenson facu primii ei pasi pe sinele din Englter'a. In anulu 1830 se deschise cea d'antaiu linia ferata, si anume ceea de Liverpool la Manchester, si in 1878 Europa posedă deja o retie de linii ferate de 154,523 kil. Nu e fara interesu a afă ceva date statistice in privintia repartitiunii liniilor ferate asupra diferitelor tieri Locul celu d'antaiu in Europa ilu ocupa in acēsta privintia Germania, care posede o retie de 30,464 kilometri. Dupa Germania vine Englter'a cu 27,540 kil., Francia cu 23,883 kil., Russi'a cu 21,687 kil., Austro-Ungari'a cu 17,997 kil., Italia cu 8213 kil., etc. Retieua Statelor-Unite din America de Nordu cuprinde singura aproape 5% din intrég'a retie a drumurilor de feru europene si are o intindere de 127,470 kilometri; celelalte state din America au impreuna sini de 19,000 kil. Asia 14,000, Australi'a 4000 si Africă 2900 kilometri. Capitalurile intrebuintate pentru construirea tuturor drumurilor de feru din lume represinta o suma totala de vre-o 75 miliarde franci. Unu veteranu romanu ne spune, că se află in Vien'a, candu s'a adusu acolo prim'a locomotiva dela Filadelfia. Curiositatea Vienesilor era asia de mare, in cătu societatea actionarilor, intre cari baronulu Sin'a figură cu o suma forte inse-nata, a avutu fericit'a idee de-a espune aceea locomotiva pentru unu pretiu de intrare de 10 cruceri de persoana. N'a remas pôte Vienesu, care se nu fi platit u acestu tribut; déra chiaru si locuitorii orasielor si satelor de prin pregiuru au alergat se véda acea minune, cu care nou'a generatiune e astadi atât de familiarisata. In scurtu timpu, tasele de intrare despargubira pe societate de costulu locomotivei. Se constru apoi o singura statiune si trenurile de placere circulara atât pe acēsta scurta linia, pēna candu costulu ei fi rambarsatu si astfelui se urmă construirea celorlalte statiuni ale primei linii ferate din Austria. „Rom.“

(O revolutiune in art'a tipografie.) — Acēstă cestiune se tractēza acumu in Russi'a. La un'a din ultimele sedintie ale Societatiei russe de igiena, d. Malarewsky, tractandu despre progressele mio-piei la 6menii de studiu, a propusu de a se tipari de acum inainte cu litere albe pe unu fondu negru. Sistemul acesta a fostu cercat; s'a facutu experientia cu cinci-dieci de persoane deodata, si resultatele dobendite au fostu destulu de multiamitore, pentru că medicin'a se fia datore, de a indemnă realizarea reformei propuse.

(Numerul frāncmasonilor de pe fața pamantului.) Germania

ni'a 342, Svitier'a 33, Ungari'a 44, Romania 11, Serbi'a 1, Irland'a 330, Gibraltarul 5, Malt'a 4, Svedi'a si Norvegi'a 18, Franci'a 287, Spania 300, Portugali'a 22, Itali'a 100, Greci'a 11, Turci'a 26, Egiptul 28, tările din Africă 25, coloniile Africei meridionale, 61, Aden 1, Indi'a 118, insulele mariloru Indiei 16, China 13, Iaponia 5, Australi'a 226, insulele australiene 3, Zelanda-Noua 84, Statele-Unite ale Americii de Nordu 9894, Canad'a 535, Cuba 30, Haiti 32, Mexicul 13, Bresili'a 256, celelalte State ale Americii de sudu 179.

In totulu peste 13,000 loge, cari la 31 Decembrie 1878 numerau peste 5 milioane de franc-masoni.

De si acēstă statistica este forte incompleta, fiindu că nu arata numerulu logelor din Anglia, Holand'a, Belgia, Danemarcă si Russi'a, totusi este probabil, că numerulu afiliiloru acestei societati este cu multu mai puținu subsemnatu de cumu se crede in deobste. St. R.

(Intrebuintarea curentului galvanicu contr'a bōleloru simula-tate.) Este cunoscutu cu căta dibacia simulēza multi individi diferite bōle spre a scăpat de recrutatiune inchisore, munca etc. In multe casuri medicul remane in dubiu, seu e fortat a supune la observatiune indelungata pe presupusulu simulant. In Prusia, medicii legisti si militari, intrebuintea de mai multu timpu cu succesu curentulu galvanicu contr'a diverselor bōle simulate. O boala reala o vomu recunoște deja la prim'a siedintia electrica, pe caudu la simulantii cerbicosi prim'siedintia mai totu-deun'a va remană fara nici un efectu, înse la a dou'a siedintia cu curentulu cu mai puternicu de sigur ne vomu ajunge scopul; căci simulantul seu se va trăda in midiulocul actiunii curentului, seu, persistandu chiaru la sedint'a a dou'a, la a treia cu tota certitudinea noa va suferi, agentulu galvanicu i inspira atât grăza, in cătu prefera a se dă pe fața.

Gaz. Med. Chir.

Fructificarea depunerilor.

La institutulu subsemnatu se primesc depunerile de capitale spre fructificare cu 5%, era sub conditiunea de a se denuntă insti-tutului ridicarea depunerii cu 6 luni mai inainte cu interes... 6

Depunerile facute pēna astazi 6 1/2% se vor fructifică dela 1 Septembre 1879 in colo cu 6 cu exceptiunea acelor'a, a caroru ridicare este pe astazi denuntata, căci fructificarea acestora continua cu 6 1/2% pēna la diu'a, in care este terminulu incintiatu. Eara depunerile urmate pe astazi eu 6% dela 1 Septembre 1879 in colo vor fi supuse conditiuniei: de a se denunta institutului ridicarea loru cu 6 luni inainte.

Sibiu, 28 Iuliu 1879.

„Albin'a“

2-3 Institutul de creditu si de economi

Pretiurile piathei

din 8 Augustu st. n. 1879.

	Hectolitre. fl. cr.	Hectolitre.
Grani	fruntea . . . 8.—	Mazarea . . . .
	midiulocu . . . 7.40	Lintea . . . .
	de diosu . . . 6.50	Fasolea . . . .
Mestecatu	. . . . . 4.50	Cartofi . . . .
Secara	{ fromosa . . . 4.20	Sementia de inu . .
	de midiulocu 3.80	" de cânepa . .
Ordiulu	{ frumosu . . . 3.60	1 Chilo.
	de midiulocu 3.50	Carne de vita . .
Ovesulu	{ frumosu . . . 2.50	" de rimotoriu . .
	de midiulocu 2.40	" de berbeca . .
Porumbulu	. . . . . 4.80	100 Chilo.
Meiu	. . . . . 4.40	Seu de vita prospetu . .
Hrisca	. . . . . ——	" " topitu . .

Cursulu la burs'a de Vien-

din 9 Augustu st. n. 1879.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	66.69	Oblig. rurali ungare . .
5% Rent'a-argintu(im-prumut nationalu) . . .	68.10	" " Banat-Tinis . .
Losurile din 1860 . . . . . 125 —		" " transilvane . .
Actiunile banci nation. 825.—		" " croato-slav . .
" instit. de creditu 268.75		Argintulu in marfuri . .
Londra, 3 luni 116.80		Galbini imperatesci . .
		Napoleond'ori . .
		Marci 100 imp. germ. . .

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabil: Dr. Aurel Muresianu

Tipografi'a: Icane Gött si fiu Henric